



دانشگاه آزاد اسلامی واحد خرمین



تبیین الگوهای حریم و محرمیت در بافت های سنتی ایران (نمونه موردی بافت سنتی شهر بوشهر)

سید حسن حسینی مفرد^{1*}، محمدرضا باشی²

1- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد خوراسگان(اصفهان)، اصفهان، ایران

com.mofrad@yahoo.hosseini

2- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه علوم تحقیقات واحد بوشهر، بوشهر، ایران

Mohammad_bashi@yahoo.com

چکیده

از مهمترین اصول معنوی در طراحی شهری بافت های سنتی ایران می توان به اصل حریم و محرویت اشاره کرد که همواره مورد توجه معماران گذشته بوده است. حفظ حریم و محرمیت از آن جهت حائز اهمیت بوده است که انسانها همواره نیازمند آرامش و احساس امنیت در زندگی خصوصی خود و محترم شمرده شدن حریم خویش از جانب دیگران می باشد، که معماری گذشته در فضاهای عمومی و خصوصی با استفاده از روش های مناسب و همچنین بکارگیری عناصر خاص در معماری و شهرسازی، آسایش روانی افراد را تامین می کردند. بافت تاریخی شهر بوشهر که همواره در حاشیه خلیج فارس زنده و پویا خودنمایی می کند نیز از این اصل مستثنی نمی باشد.

در این پژوهش که با تکیه بر اسناد تاریخی و مطالعات میدانی و تجزیه و تحلیل عناصر ارزشمند بافت تاریخی شهر بوشهر صورت گرفته است گواه این موضوع می باشد که معماران با رعایت اصل حریم و محرمیت در طراحی فضاهای عمومی و خصوصی و توجه به جزئیات معماری و استفاده از عناصر کالبدی خاص همواره فضایی مناسب برای ساکنین فراهم می کردند. نتایج تحقیق حاضر در راستای دستیابی به الگوی مناسب در بافت تاریخی متمرکز شده است تا ضمن آشکار ساختن اهمیت آنها، راه حل هایی در جهت به کارگیری عملی در طراحی های امروزه ارائه دهد.

واژه های کلیدی: حریم و محرمیت، قلمرو، سلسله مراتب، بافت تاریخی شهر بوشهر